

Remissvar - Frihet och ansvar, ett förslag till moderat idéprogram

Moderaternas partistyrelse tillsatte 2019 en kommitté för att utarbeta ett förslag till nytt idéprogram. Kommittén presenterade sitt förslag på idéprogram för en tid sedan. Därefter har förslaget sänts ut på remiss. Moderaterna i Danderyd önskar framföra sitt tack till kommittén för ett utmärkt arbete utifrån vår liberalkonservativa tradition väl grundat i den nutid vi befinner oss i.

Vi har haft en debattkväll under vilken vi lyssnat in våra medlemmars reaktioner och tankar på idéprogrammet. Vi vill utifrån det lämna följande förslag förändringar på idéprogrammet.

Individens värde och frihet

Tanken om individens värde och frihet och dess koppling till en begränsad stat som kan vara stark där den behöver vara stark är orubblig för oss moderater. Vi anser att beskrivningarna om jämställdhet, det okränkbara människovärdet samt individens styrka och frihet samt dessa värdens betydelse för samhället och samhällets utveckling är väl formulerat utifrån flera perspektiv i förslaget.

Statens roll i ett starkt samhälle

Grundskrivningarna i förslaget om den begränsade staten förs även det fram väl i förslaget, särskilt kring samhällskontraktet om grundläggande trygghet såsom genom att upprätthålla det statliga våldsmonopolet, lag och ordning och försvar. Vi hade gärna sett en liknande bredare beskrivning av hur en begränsad stat upprätthålls genom minskad ekonomisk omfattning och minskad offentlig förvaltning. Likväl hade det varit värdefullt med ytterligare utveckling kring hur begränsning av regionala och kommunala åtagandena inom ramen för självbestämmandet kan te sig.

En demokratisk rättsstat - ett starkt totalförsvar

Försvaret är en självklar del i den starka staten och av samhällskontraktet. Det är också en betydelsefull moderat fråga. Skyddet av Sverige mot ett väpnat angrepp är och kommer vara en kärnuppgift för vårt försvar. Samtidigt är hotbilden mot Sverige under förändring i takt med att omvärlden utvecklas. En nation kan påverkas i grunden genom förnekelsebara aktioner. En stat kan göra landvinningar utan att avfira ett skott. Valutkomster kan styras. Sammantaget anser vi att idéprogrammets delar om försvaret skulle vinna på att sträcka tanken längre än att endast försvara Sveriges gränser. Vi ser därför gärna att formuleringen om att Sverige måste kunna hålla gränsen utvecklas med att Sveriges frihet och suveränitet behöver vara okränkbar. Vi ska ha ett starkt och modernt totalförsvar och en robust samhällsstruktur så att vi klarar attacker mot vårt politiska system, vårt samhälle, ekonomi, infrastruktur, våra naturresurser och vår miljö.

Sverige i världen

Som en av världens äldsta nationalstater; på vilken vår demokrati, rättsstat och medborgarskap vilar, ska Sverige vara en stark röst i världen. En röst för frihet, demokrati och mänskliga rättigheter. Genom bistånd kan vi vara en sådan röst. I ett sammanhang där vår biståndspolitik ska vara inriktad på flera delar; humanitärt bistånd, demokrati,

rättstat och ekonomisk utveckling, är vår uppfattning att målsättningen om att biståndspolitiken ska bli överflödigt både är orealistisk och riskeras att feltolkas på så sätt att Moderaterna inte vill ge något bistånd. Vi anser därför att den målsättningen bör strykas. Texten bör även tydliggöra att som del i att hjälpa andra länder genom bistånd bör även ingå att ställa krav på dessa så att biståndet kan ge hjälp till självhjälp.

En fri ekonomi – en stark äganderätt

Skrivningarna om fri ekonomi och en stark äganderätt är bra. Vi ser dock gärna att företagsamhetens skapande av arbetstillfällen lyfts fram mer. Vi föreslår att rubriken ändras till "*En fri ekonomi och företagsamhet – välfärdens grundpelare*". Det skulle betona att en fri ekonomi med möjlighet till fri företagsamhet lägger grunden till och utvecklar vår välfärd. Det globala konkurrenstrycket ökar snabbt. Det ställer krav på näringslivets förmåga till förnyelse och innovation. Idéprogrammet bör därför utveckla skrivningar om att vi behöver utbilda för näringslivets behov, från förskola till spetsforskning med fokus på kunskap, entreprenörskap samt på att kunna ta hand om svenska innovationer så att de tillåts växa inom landet.

Beskrivningen av äganderättens och näringsfrihetens skydd i våra grundlagar behöver skärpas mot bakgrund av att äganderätten till mark och skog ifrågasätts av flera demokratiska partier i Sverige. Övertagande av enskilda personers egendom behöver motiveras med synnerligen angelägna allmänna intressen och ha stöd i domstol. Statens agerande måste präglas av stor omsorg om det enskilda ägandet.

Risktagande beskrivs som att det är den fria ekonomins institutioner som möjliggör det risktagande som är essensen i allt företagande och entreprenörskap, samtidigt som det lite längre fram beskrivs att den fria ekonomin har större värden än de rent ekonomiska. Vi menar att det kan tydliggöras att företagsamhet inte endast handlar om risktagande ur ekonomiskt perspektiv. Många företagare drivs av en vision om förändringar, förbättringar och lösningar på samhällsproblem. Vi saknar också resonemang om att risktagande mellan företagare och arbetstagare behöver vara balanserad så att både livskraftiga företag och trygga arbetstillfällen skapas och att skatteuttaget på företagaren ska spegla risktagandet. Statens offentliga upphandlingar kan främja konkurrens som möjliggör förnyelse och innovation av statens verksamhet med hjälp av både små och stora företag. En fri ekonomi kräver också att monopolsituationer undviks.

Det hållbara löftet

Vårt löfte om frihet och ansvar innebär att vi tror på individen och hennes förmågor samtidigt som vi betonar tryggheten. I dessa frågor har vi ett starkt förtroende. Vi beskriver också löftet om klassresa och att det är viktigt för de som vill det. Staten erbjuder redskap i form av till exempel utbildning och trygghet men sedan är det upp till varje individ att ta ansvar för sina egna val i livet. Ordet "klassresa" bör dock inte användas i moderaternas språkbruk, då det bland annat kan tolkas som att det vore finare med högskoleutbildning än de som gör en yrkeskarriär. Vi menar snarare att vi ska betona frihet och möjligheter och det är den önskade livsresan som är det viktiga, inte att det måste vara en resa framåt och uppåt. Vårt samhälle erbjuder plats för alla.

Sammanfattningsvis ser således Moderaterna i Danderyd gärna att grundbultarna kring individens frihet, den begränsade staten, Sverige i världen, totalförsvaret, fritt företagande och vårt löfte utvecklas ytterligare i idéprogrammet. Vi ser gärna att dessa delar utvecklas i ungefär samma omfattning såsom texterna kring exempelvis migration och integration har utformats för att få en bättre balans i programmet.

Avslutningsvis tackar vi återigen för ett väl genomarbetat förslag som bidragit till värdefulla diskussioner och viktiga tankar kring vårt arbete i kommunen och för möjligheten att få komma med synpunkter i ert arbete.

Detta remissvar är framtaget under ledning av Johanna Hornberger och Leo Smidhammar, och fastställt av styrelsen för Moderaterna i Danderyd den 15 april 2021.